

ՔԱՆՈՍՏԵՂԾԱԿՈՆ

Ս Պ Ա Ս Ո Ւ Մ

« Համբարձի զաչս իմ ի լերինս,
ուսի եկեսցէ ինձ օգնութիւն »:

Նորէն գարուն,
Երկնքն է վառ գոյներով լի,
Այնքան նրման օրալ փառի.
Ձոր ու ծըմակ, դառն ու անհառ
Լեցուն շունչով, մրմունջներով գարնանային:

Նորէն գարուն,
Ոսթիս՝ հողը կը բաբախէ
Մրսին մէջէն ծաղիկներուն,
Բայց իմ սրտիս ձիւնն է ձմրան,
Ծաղիկն ինչպէս աւերակէ,
Ցաւն անդաման,
Գըլուխն իր վեր կ'առնէ նորէն՝
Ըսպատումիս մէջն անսահման:

Դեռ երէկ էր,
Որ ոտներուս կը թարմանար
Ու կը բերկրէր ծառ, բոյս ու փառ,
Սիրներուն հետ հազար, հազար.
Այսօր սակայն անուշութիւնն այլ ամէնուն
Բաժակ մ'արցունք շրթունքներուս:

Նորէն գարուն,
Արագիկներ ֆանի՜ անգամ,
Հեռու աշխարհ զացին, եկան,
Եւ ծիծեռնակն փութն ներքեւ տունիս մոռալ,
Շինեց իր բոյնն.
Ամէնուրեք ծաղիկ ու ծառ,
Բերկրապատար,
Խորն աչներուս բայց չի չորնար
Շիթն արցունքին,
Տառապանքի անտուս վրկան:

Վարանդի, լիւաժ, անտուն,
Դեռ կը սպասեմ օրուան այն մեծ,

Որ կ'ուռանայ :
 Կ'անցնին օրերն ու ամիսներն
 Անարձագանգ ,
 Յոյսն ալ առանց կանգ առնելու
 Կ'անցնի փոխ ,
 Հովին լիուած սալարթի պէս :

Ծաղիկներով եւ արեւով ,
 Կաթիլներով ցրասարսուռ ,
 Եղանակներ յաջորդաբար
 Կ'անցնին այսպէս դրանս սեմէն ,
 Առանց ճալու սրսիս կազդոյր .
 Անցայ այնքան փորձերէ խիստ ,
 Որ կոտրած են մեցուկներս իմ ,
 Մինչեւ երէկ ինձ զօրավիգ :

Զունիմ ընկեր ու հարազատ ,
 Մարդեր ծանօթ բայց դիմաւոր ,
 Շուներու պէս կ'անցնին փոխ ,
 Հեզմանքներով ասելախոր ,
 Որոնց համար կ'երթայի ես
 Փնջել ծաղիկ գեղալարմար ,
 Նախընտրելով ներմակ շուրանն՝
 Վարդէն կարմիր :

Կոյ եմ բոլոր դուռներն իմ վէմ ,
 Բարեկամներս իմ երէկուան ,
 Թեթեւ սրտով .
 Մասնեցին զիս հինգ արծաթի ,
 Զահին ներքեւ լիալուսնին .
 Մինչ ուրիշներ՝
 Հաւախօւէն դեռ շատ առաջ ,
 Ուրացան զիս փառսուն անգամ ,
 Երբ ուտելուս կը ծանցանար ,
 Սուսի , դաւի խաչն անսահման :

Ով չէ քրջած
 Պատահն հացին արցունքովն իր ,
 Եւ ըսպասած բացուիլ չուզող արեալոյսին ,
 Այլերով քաց ,
 Ան չի գիտեր մեծ վիշտերու
 Դաղսնիքն անհուն ,
 Վայրկեանն որուն՝
 Զը վերջացող յաւերժութիւնն է սիրտերուն :

Վիճքը մարդուն,
Աստուածային սրլաֆն անհուն,
Որ կը վարէ, կը հանդերձէ անմահութեամբ
Կառը անարգ, նիւթն անպիտան,
Թեզանն անբաւ, ձեւի, գոյնի եւ իմաստի:
Վիճքն անանուն, աստուածային,
Աւազան խոր Տիրոջ սրտին,
Որ կը վազեն մեղիներն ամէն արահեսէ,
Մաքրուելու, լոյս դառնալու,
Միանալու աղբիւրին այն,
Ուրկէ շիթեր են մոլորեալ,
Սիրտերն ամէն,
Որդիներուն մարդոց դժբախտ:

Ըսպատելէն յոգնած եմ ալ,
Սիրտս է դարձած հազարամեայ,
Անցեալս ամբողջ վարագոյր գործ,
Ներկան ըստուի ու տարակոյս,
Մտածումս ալ թեւաբախումքն է տարամ,
Անըջասոյց:

Ու կը նայիմ նամբաներուն՝
Մութ ու մրդալ,
Ու լեռներուն՝ կապոյտին մէջ կեցած անշարժ,
Երազներուս եւ յոյսերուս
Դազալներուն այնքան նման:

Աւազներու սիրտն է թափեր,
Հին օրերու զինին կարմիր.
Հոգիս աւեր երկրի մը պէս՝
Ուրկէ մահուան շուքն է անցեր,
Եւ ուր բոլոր բաներ աղուոր,
Թռչուններու նման զարնուած,
Ինկած են վար դիաթաւալ:

Դեռ կը սպասեմ գալիքին մեծ,
Որ կ'ուշանայ,
Այնքա յառած հորիզոնին եւ լեռներուն,
Որոնց վրայ ամէն իր'կուն,
Կը մոռորի ոսկի թռչունն՝
Երազներուս եւ յոյսերուս:
Մինչ օրերու բիւրեղին խորն
Դեռ կ'ընդհարին չարն ու բարին,
Ծիրի մը մէջ եղերական:

1957

Վ.ՏԱՐԱՆԴԻ